

Noul Cod al Insolvenței – Între standardizarea activității practicianului în insolvență și executarea silită individuală a creanțelor

Conferința Insolvență

Organizator: Ziarul Financiar

Speaker: Stan Tîrnoveanu, Co-Managing Partner

București, 13.02.2014

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghețare a activelor – activitatea practicianului în insolvență

- Noul Cod al Insolvenței introduce prevederi substanțiale și procedurale care vor conduce la o mai bună valorificare a activelor în cadrul procedurii;
- Majoritatea modificărilor și elementelor de noutate reprezintă transpunerea în cadrul procedurii a unor precedente judiciare pozitive;
- Intervenția este justificată și din perspectiva dezvoltării unei practici unitare cu privire la gestionarea dosarelor de insolvență;
- Una dintre cele mai importante categorii de măsuri vizează încercarea de a standardiza activitatea practicianului în insolvență, de a crea un veritabil *Cod de bune practici*.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghețare a activelor – activitatea practicianului în insolvență

- În cadrul modificărilor de ordin **procedural** care tind către standardizarea și eficientizarea activității practicianului în insolvență enumerăm:
  - instituirea unui termen administrativ de control de 120 de zile, judecătorul urmând a se pronunța, fără citarea părților asupra stadiului continuării procedurii, în baza raportului depus de administratorul judiciar.
  - Este degrevată ședința publică de judecată de acele dosare în care procedura nu avansează.
  - Crește importanța raportului lunar.
  - posibilitatea formularii de cereri adresate judecătorului-sindic în situațiile în care nu se poate lua o hotărâre în ședințele comitetului creditorilor sau ale adunării creditorilor din lipsa de cvorum cauzat de neprezentarea creditorilor legal convocați, la cel puțin două ședințe ale acestora având aceeași ordine de zi.
  - Practicianului în insolvență i se acordă pârghii efective pentru deblocarea procedurii.
  - Crește rolul judecătorului sindic.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghețare a activelor – activitatea practicianului în insolvență

- Tot în cadrul modificărilor de ordin **procedural** identificăm:
  - calitate procesuală activă a administratorului judiciar și a părților cu privire la formularea de obiecțiuni împotriva rapoartelor de evaluare întocmite în cadrul procedurii. Până în prezent legea nu prevedea o cale expresă de a contesta lucrările întocmite de experți, în cadrul procedurii;
  - Soluție pentru o problemă des întâlnită în practică;
  - Crește gradul de acuratețe al tratamentului creditorilor garantați respectiv al tratamentului echitabil în baza scenariilor reorganizare/faliment.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghetare a activelor – activitatea practicianului în insolvență

- În cadrul modificărilor de ordin **substanțial** care tind către standardizarea și eficientizarea activității practicianului în insolvență observăm:
  - obligația de cooperare a practicienilor în insolvența cu instanțele pentru a asigura coordonarea procedurală. Ex: fixarea corelată a termenelor, a ședințelor → este consacrată o practică uzuală respectiv aceea de consultare a practicianului înaintea stabilirii termenului;
  - explicitarea conținutului noțiunii de supraveghere exercitată de administratorul judiciar. Sunt enumerate neexhaustiv nouă atribuții. Instrumentul principal de supraveghere: avizul prealabil;
  - fixarea conținutului minim al extrasului raportului de activitate întocmit de administratorul judiciar/lichidator → Măsură de uniformizare a actelor ce emană de la practicienii în insolvență;
  - sunt introduse prevederi de protecție a practicianului în insolvență, în calitate sa de organ care aplică procedura, acesta neputând fi obligat la cheltuieli de judecată, amenzi, daune sau orice alte sume la care ar putea fi obligat debitorul.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghetare a activelor – rezolvarea unor situații posibil conflictuale

---

- Separat de modificările care guvernează activitatea practicianului în insolvență o serie de alte intervenții legislative rezolvă probleme actuale din practică:
  - posibilitatea suspendării provizorii a oricărei proceduri de executare silită a bunurilor debitorului până la soluționarea cererii de deschidere a procedurii;
  - se evită grăbirea unor executări silite și valorificări individuale generate de teama deschiderii procedurii;
  - se evită valorificarea unor active care ar putea fi importante pentru un eventual plan de reorganizare
  - clarificarea modului de înscriere a creanțelor rezultate din contractele de leasing;
  - se evită practica neunitară cu privire la modul de înscriere și natura creanței precum și cererile conexe ex. reposedarea bunului.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghețare a activelor – stabilirea conținutului unor noțiuni și a limitelor în care acționează participanții (în sens larg) la procedură

■ Legiuitorul a corectat prin Noul Cod al Insolvenței unele sincope ale procedurii, ce au dat naștere la situații litigioase și interpretări ne-unitare:

- definirea noțiunii de creditor chirografar, stabilirea naturii chirografare a creanței ce excede valoarea garantată și clarificarea faptului că simpla înscriere în arhiva electronică de garanții reale a unei creanțe nu determină transformarea acesteia în creanță care beneficiază de o cauză de preferință;

- clarificarea modalității în care se vor distribui prin Programul de plăți sumele rezultate din activitatea curentă precum și cele negrevate, respectiv *pro rata*;

→ se împarte riscul neacoperirii creanțelor între toți creditorii din această categorie.

→ se evita practicile abuzive de plată a creditorului garantat în ultimul an, uneori chiar după creditorii chirografari.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghetare a activelor – stabilirea conținutului unor noțiuni și a limitelor în care acționează participanții (în sens larg) la procedură

- Legiuitorul a stabilit mai riguros atribuțiile participanților și unele termene limită.
Ex :
  - este reglementată mult mai clar și explicitată prin exemple posibilitatea angajării unor specialiști, administratorul judiciar având chiar dreptul să treacă peste decizia Comitetului Creditorilor, atunci când prezența lor este impusă de lege (arhivarea documentelor, bilanțurile obligatorii de mediu, audit);
  - finalizarea evaluării patrimoniului până la depunerea tabelului definitiv de creanțe;
  - obligativitatea convocării ședinței Adunării Creditorilor prin BPI cu 5 zile înainte de ședință și prevederea în mod obligatoriu pe ordinea de zi a primei ședințe atât a confirmării/desemnării administratorului judiciar/lichidatorului judiciar, cât și stabilirea onorariului acestuia, → se evită practicile abuzive de convocarea a ședinței vineri pentru zile de week-end;
- Sfera instrumentelor puse la îndemâna administratorului judiciar se diversifică: poate invoca prescripția extinctivă fără a mai intra pe fondul analizei cererii de creanță, poate invoca impreviziunea în contractele încheiate de debitor.

Elemente de noutate care conduc la facilitarea măsurilor de valorificare/dezghețare a activelor - Concluzii

---

- Majoritatea elementelor de noutate vor avea ca efect **impunerea unui standard** în ceea ce privește activitatea practicianului în insolvență;
- Aceste măsuri sunt doar susceptibile de a conduce la eficientizarea procedurii respectiv la dezghețarea activelor, succesul lor neputând fi garantat;
- În final, toate măsurile amintite (de standardizare) precum și altele cu impact economic: convertirea, swap-ul, vor putea fi împiedicate de forma actuală a Codului Insolvenței, respectiv de articolul ce pune în balanță executarea silită concursuală și executarea silită individuală;
- Afectarea caracterului unitar, egalitar și concursual al procedurii insolvenței nu este un castig pentru creditorii și pentru maximizarea averii debitorului.

Piedici în calea dezghețării procedurii și valorificării accelerate a activelor în cadrul procedurii insolvenței – executarea concursuală vs. executarea individuală

- Art. 75 alin. 4 din Codul Insolvenței prevede că *nu sunt supuse suspendării executările silite având ca obiect creanțe născute după data deschiderii procedurii insolvenței. Dacă debitorul nu efectuează plata creanței născute după data deschiderii procedurii în termen de 90 zile de la scadență, creditorul este îndreptățit la pornirea executării silite, în condițiile legii.*
- Textul de mai sus instiue o excepție importantă de la principiul suspendării executărilor silite individuale ce stă la baza unei proceduri concursuale;
- Prin urmare, în ceea ce privește creanțele născute după data deschiderii procedurii vor coexista o executare individuală pe dreptul comun/fiscală cu o executare concursuală în cadrul procedurii insolvenței.

Piedici în calea dezghețării și valorificării accelerate a activelor în cadrul procedurii insolvenței – executarea concursuală vs. executarea individuală pe dreptul comun

---

- Neajunsuri ale reglementării derivate din coexistența celor două executări:
  - valorificarea unui bun al debitorului în cadrul unei executări silite individuale înfrânge principiul maximizării averii;
  - executorul judecătoresc nu poate înregistra performanțele în recuperare /valorificare pe care le are, spre exemplu, o societate de practicieni în insolvență;
  - executarea individuală nu ține cel mai adesea cont de scopul procedurii respectiv protejarea activelor viabile în vederea reinsertiei economice a debitorului.

Piedici în calea dezghețării și valorificării accelerate a activelor în cadrul procedurii insolvenței – executarea concursuală vs. executarea individuală pe dreptul comun

---

- **Consecințe**

- introducerea de contestații la executare motivate de:
    - conflictul dintre cele două proceduri;
    - discrepanța între valoarea obținută în executarea individuală și cea care ar putea fi obținută în cadrul procedurii insolvenței;
    - executarea unor bunuri aflate sub garanție.
  - trenarea procedurii;
  - contestațiile la executare vor fi de competența judecătorilor, dosarul de insolvență de competența tribunalelor. Se vor crea dosare paralele iar instanțele vor fi aglomerate inutil.
-
- Mecanismul poate conduce doar la *"maximizarea averii"* avocaților care vor contesta actele de executare individuală, iar nu la maximizarea averii debitoarei cel mai probabil la *"minimizarea averii debitorului"*.

Piedici în calea dezghețării și valorificării accelerate a activelor în cadrul procedurii insolvenței – executarea concursuală vs. executarea individuală fiscală

- Aceleași neajunsuri le identificăm și în cazul coexistenței executării silită fiscale cu executarea concursuală:
  - este greu de conceput că executarea silită fiscală guvernată de art. 136 și urm. C.proc. fisc. poate conduce la o realizare mai eficientă a creanței decât o valorificare a activelor de către un practician în insolvență, care realizează o expunere adecvată pe piață;
  - măsurile asigurătorii dispuse de executorul fiscal asupra bunurilor debitorului pot afecta dezirabilitatea acestora;
  - și în acest caz procedura execuțională, ca regulă ineficientă din punct de vedere economic, va fi contestată pentru că și împotriva executării silită fiscale codul de procedură fiscală permite introducerea de contestații, fapt ce va "maximiza averea" avocaților și nu a debitorului.

Executarea silită individuală în cadrul procedurii insolvenței. Infirmă sau nu drepturile creditorilor garantați?

- Premisa: proceduri paralele de executare individuală/colectivă
- În cadrul procedurii execuționale guvernate de Codul de Procedură, executorul judecătoresc este obligat să înștiințeze titularii de drepturi reale asupra bunurilor (art. 835 alin. 2 C.proc.civ.).

Mai mult, creditorul care are un drept real de garanție sau preferință poate interveni în executare potrivit art. 690 alin.1 pct. 3 C.proc.civ.

- și în cadrul executării silite fiscale, executorul are obligația de a notifica creditorii titulari de drepturi reale și sarcini asupra bunurilor (art. 154. alin. 9 C.proc.fisc.);
- atât în cadrul executării silite de drept comun (art. 864 coroborat cu art. 866 C.proc.civ.) cât și în cadrul executării silite fiscale (art. 170 coroborat cu art. 171 alin. 3 C.proc.fisc.) executorul este obligat să acorde preferință creditorilor garantați care și-au făcut public dreptul, la efectuarea distribuției.

Executarea silită individuală în cadrul procedurii insolvenței. Infirmă sau nu drepturile creditorilor garantați?

Concluzii

- În opinia noastră, din ansamblul reglementărilor procedurale civile și fiscale rezultă că drepturile creditorilor garantați nu pot fi afectate prin executarea individuală;
- Discuții pot apărea asupra interpretării coroborate a alin. 1 și 4 ale art. 75 din Codul Insolvenței → produce acesta efecte juridice în cadrul executării individuale cu desființarea ori altă cauză de ineficacitate a garanției creditorului cu creanță anterioară deschiderii procedurii?
- În interpretarea noastră, prevederile art. 75 alin.4 din legea 85/2006 nu pot conduce la desființarea unui drept real;
- Prin urmare trebuie făcută o distincție importantă:
→ **suspendarea exercitării dreptului creditorului garantat nu duce la anihilarea acestuia.**
- Din acest punct de vedere, soluția adoptată de legiuitor nu conciliază ipoteza executării individuale cu situația creditorilor garantați. Soluția poate fi viabilă doar în cazul în care se execută alte bunuri decât cele afectate de garanții.

Executarea individuală - piedică în calea dezghețării și valorificării accelerate a activelor în cadrul procedurii insolvenței?

- În concluzie, existența unui text care permite executarea silită individuală:
  - înfrânge cel puțin următoarele principii enunțate în art. 4 din Cod: principiul maximizării gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor, principiul recunoașterii drepturilor existente ale creditorilor și respectării ordinii de prioritate a creanțelor;
  - va da naștere unui noi serii de litigii, executările silite individuale urmând a fi contestate prin mijcansimele specifice puse la îndemână de lege;
  - poate da naștere unor interpretări contrare scopului avut în vedere de legiuitor ce sunt susceptibile de a afecta drepturile și interesele legitime ale altor creditori, reglementarea fiind în opinia noastră, incompletă.

Vă mulțumesc!

ZRP Insolvency SPRL
Stan Tîrnoveanu, Co-Managing Partner
E-mail: stan.tirnoveanu@zrp.ro
Tel.: 021 311 05 17
www.zrp-insolvency.ro